
Conclusie

In het bovenstaande is getracht een beeld te geven van ds. W.J. Meiners, veldprediker van 1914 tot 1918, in de chaotische beginperiode van de Eerste Wereldoorlog, van september tot december 1914. Meiners was als orthodox predikant verbonden aan de Nederlands Hervormde St. Joriskerk in Amersfoort en als orthodox veldprediker werd hij uitgezonden. Hij legde een sterke nadruk op het verbond van God met de mens, waarin aan een geloofsbeleving geappelleerd wordt die persoonlijk is en waar vanuit zondebesef om bekering gevraagd wordt. Plaatsing van Meiners in het protestant-kerkelijke landschap zou wellicht kunnen tussen Gereformeerde Bond en confessioneel in.⁶⁷ De vruchtbare integratie van hoofd en hart echter die door de ethische theologie nagestreefd wordt komt zeker ook aan de orde.

Een korte levensloop alsmede een schets van het ontstaan en de ontwikkeling van het beroep veldprediker boden het kader waarin de wederwaardigheden van Meiners in de maanden september tot december 1914 weergegeven zijn. De brieven van hem aan zijn vrouw en de stukjes die hij voor *De Amersfoortsche Kerkbode* schreef bieden een uniek en persoonlijk beeld van deze chaotische tijd.

Als standvastig man bleek hij heel goed in staat zijn eigen weg te vinden en ook anderen te leiden in deze voor ieder nieuwe situatie. Zijn sterk Christo-centrisch geloof was een baken en bepaalde mede zijn houding tegenover de oorlog. Schuld belijden, verootmoedigen was op zijn plaats en daarna ook vertrouwen. Op kritische (zelf)reflectie heb ik hem niet kunnen betrappen. Maar humor verlichtte zijn optreden en zal menigeen geholpen hebben óók de nodige relativering te kunnen opbrengen. Een geliefde leraar werd hij genoemd – overtuigend in zijn mens-zijn. Meiners was een rechtvaardige en ieder kan zich in die gedachte koesteren.

Bijlage: het archief

Familie archief Oljans-Meiners:

- Brieven van Meiners aan zijn Vrouw, 6, 13, 20, 24 en 30 september, 4, 5 en 19 oktober, 8 en 20 november, 17 december, alle vanuit Goirle en uit 1914.
- *De Amersfoortsche Kerkbode*, 19 februari 1921.
- *Ds. W.J. Meiners herdacht*, bewerkt door K. den Hollander, 1921.
- Huwelijksinzegening van J.J. Six Dijkstra en Annie C. Meiners, door W.J. Meiners, 8 februari 1916.
- Diploma's theologie van Meiners 1887, 1889, 1891.
- Preek Ps. 73: 23, 24, gehouden in Hofkapel ten paleize Het

⁶⁷ Het valt overigens op dat Meiners in zijn preken voor 't Loo en voor zijn familie de ethisch-hervormde kant op schoof.